

(דף 9 ע"א) ובמאי היא חזון באת ו', ביה אתעבדת אספקלריאה דנהרא אדון דילה.

תקונא ארבעין

בראשית, שמעי בת וראי והפי אונד וגומר (תהלים מה יא), בראשית תמן שמעי, תמן ב"ת, תמן רא"י, שמעי ש' מן בראשית, ב"ת תמן אשתמודע ברישא וסופא דתיבה, רא"י תמן אשתמודע באמצעיתא, פגוונא דא בר"אשי"ת, וכד תהא בחפורה עמיה פגוונא דא יאהדונה"י, איהו אמר לגבה ושכחי עמך ובית אביך (שם), דעל פן יעזב איש את אביו ואת אמו ודבק באשתו והיו לבשר אחד (בראשית ב כד), כי הוא אדוניך והשתחוי לו (תהלים מה יב), אדון כל הארץ ודאי.

ובגין דא מסטרא דיהו"ה אתקריאת אספקלריאה דנהרא, וכד איהי אדני"י פלא בעלה אתקריאת אספקלריאה דלא נהרא, ונביאיתא מסטרא דיהו"ה אינון מאספקלריאה דנהרא, ונביאיתא מסטרא דאדני"י אינון מאספקלריאה דלא נהרא, דאלין מתנבאין רחמי, ואלין מתנבאין דינא, דנבואה איהי שקילא לאורייתא דנכתב ולאורייתא דבעל פה.

ובהוא זמנא דמתפתחין היכלין דנבואה, פמה מארי דעתידות יתערון בעלמא, הדא הוא דכתיב (יזאל ג א) ונבאו בניכם ובנותיכם וכו', וכמה מארי דאותות, ומארי דעתידות, ממה דהוה ועתידין למהו, ממה דהוה מסטרא דמחשבה דאתמר בה ישראל עלה במחשבה, ומה דעתיד למהו מסטרא דאימא עלאה, ורזא דמלה (קהלת ג טו) מה שיהיה פבר הוא, ואשר להיות פבר היה.

וכמה מארי דעינין דאינון חוזים ונביאיתא יתערון בעלמא דאינון עיני יהו"ה, וכמה מארי דאודנין דתמן שמיעה דאתמר בהון (יחזקאל א כד) ואשמע את קול פנפיהם, ומארי דאנפין דאתמר בהון (שם ו) וארבעה פנים וגומר, ומארי דקלין, ומארי דדבורין, ומארי דרוחא דקודשא, ומארי דדין דאתמר בהון (שם ח) וידי אדם וגומר, ומארי דקומה, ומארי דאות, ומארי דרגלין דאתמר בהון (שם יד) והחיות רצוא ושוב, בההוא זמנא ויבדל אלהים בין האור ובין החשך (בראשית א ד), אלין אינון נביאי דשקרא, דאתמר בהון (שמות ז יא) ויעשו גם הם חרטומי מצרים וגומר, דאפריש לון קודשא בריך הוא מנביאי קשוט.

ויאמר אלהים יהי רקיע בתוך המים ויהי מבדיל בין מים למים (בראשית א ז), הכא רזא לאתעסקא באורייתא דבעל פה, ולאפרשא בין אסור והתר, דאינון מיין מתקון, ומיין מרירן מסטרא דשמאלא, ולא יכלו לשנות מים ממרה פי מרים הם (שמות טו כג), ומסטרא דימינא וימתקו המים (שם כה), ואינון פגוונא דדם טהור ודם נדה דצריך לאפרשא ביניהו, בגין דההוא זותמא דהטיל נחש בחנה גרים לערבא מיין דדכיו עם מיין דמסאבו, ובגין דא תקינו תקנה דא לחובה לאפרשא ביניהו, וההוא דאפריש ביניהו דא רקיע דעל ראשי חיוון, דאתמר ביה (יחזקאל א כב) ודמות על ראשי החיה רקיע דא מטטרוין.

ויעש אלהים את הרקיע ויבדל וכו' (בראשית א ז), תבא לית מנא מספרא דמסאבו, אלא מיין
מספרא דשמאלא הוה בעאן לאתגברא, ומיין מספרא דימינא הוה בעאן לאסתלקא עליהו,
עד דאלין אמרין אנו בעינן למהוי קדם מלכא, ואלין אמרין אנו בעינן למהוי קדם מלכא, עד
דאתא עמודא דאמצעייתא ואעיל שלם בינייהו, וקשיר לון ואתעביר שקל (נ"א שלום) בינייהו,
ודא מחלוקת לשם שמים, כגון לאה ורחל, ודא בעא לאתחברא בבגלה, ודא בעא לאתחברא
בבגלה, ונטיל לון יעקב וקשיר לון ביה (דף פ ט ע"ב) לתרוייהו, כגון דהוה קא מחשבת לאה בלפה
אם יעקב נטיל לאחתי נטיל לי עשו חייבא, והכי קא חשיבת רחל כגוונא דא, כגון דא קודשא
ברוך הוא יהיב לון ליעקב תרוייהו, ושויב לון מההוא חייבא, ואתחברו בצדיקא.

אמר רבי אלעזר אבא, יומא חדא הוין בני מדרשא, ושאלו חבריא מאי ניהו דאמר רבי עקיבא
לתלמידוי כשתגיעו לאבני שיש טהור אל תאמרו מים מים שמא תספנו עצמכם, שגאמר (תהלים
קא ז) דובר שקרים לא יפון לנגד עיני, (נ"א קם סבא דסבין עתיקא דעתיקין, ואמר רבי רבי מאי
ניהו דאמר רבי עקיבא לתלמידוי כשתגיעו לאבני שיש טהור אל תאמרו מים מים שמא תספנו
בעצמכם, חדא הוא דכתיב דובר שקרים לא יפון לנגד עיני, הא פתיב (בראשית א ו) יהי רקיע פתוך
המים ויהי מבדיל בין מים למים, ועוד מים עליונים ומים תחתונים אית תמן, למה אמר אל
תאמרו מים מים, אמר ליה בוצינא קדישא, סבא דסבין לך יאות לעלאה רזא דא, דלית חבריא
יכלין לקיימא ביה על בורייה, אמר ליה סבא דסבין, רבי רבי בוצינא קדישא, בודאי אבני שיש
טהור אינון י' י', דאינון חד יו"ד עלאה מן א, ותננא יו"ד תתאה מינה, והכא לית טומאה אלא
אבני שיש טהור, ולית הפרשה בין מים למים, דכלא יחודא חדא, דאלין אינון מספרא דאילנא
דחיי דאיהו ו באמצעייתא דא, דאתמר ביה ולקח גם מעץ החיים ואכל וחי לעולם, אבל אילנא
דעץ הדעת לתתא). אדהכי הא סבא דסבין עתיקא דעתיקין קא נחית ואמר לון, רבנן כמאי
עסקיתו, אמרו ליה ודאי כהאי דאמר רבי עקיבא לתלמידוי כשתגיעו לאבני שיש טהור אל
תאמרו מים מים, ואמר לון ודאי רזא עלאה אית הכא, והא אוקמוה במתיבתא עלאה, וכגון
דלא תטעון נחיתנא לבון, כגון דיתגלי רזא דא ביניכו דאיהו רזא עלאה טמירא מפני נשא (נ"א
דרא).

בדאי אבני שיש טהור אינון י' י', דמנהון מיין דכין נפקין, ואינון רמיזין באת א רישא וסופא
י' י', ו' דאיהו נטוי בינייהו איהו עץ חיים, מאן דאכל מניה וחי לעולם.

ואלין תרין יודיין אינון רמיזין בויצרה, ואינון תרין יצירות יצירה דעלאין ויצירה דתתאין, ואינון
חכמה בראש וחכמה בסוף, תעלומות חכמה, ודאי אינון תעלומות מחכמה עלאה (דאיהו) דתחות
כתר עלאה.

ואינון לקבל תרין עיניו, דבהון תרין דמעין נחתין בינא רבא ואמאי נחתו, כגון דאורייתא
מתרין לוחין אלין הוה משה נחית לון לישראל, ולא זכו ואתברו ונפלו, ודא גרים אפודא דבית
ראשון ובית שני, ואמאי נפלו, כגון דפרח ו' מינייהו דאיהו ו' מן וייצרה.

וַיְהִיב לֹון אַחַרְנִין מִסְטָרָא דְעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע, דְּמִתְמָן אַתְיְהִיבַת אוֹרֵייתָא בְּאִסּוּר וְהִתַּר,
מִימִינָא חַיִּי וּמִשְׁמָאלָא מִיתָה, וּבְגִין דָּא אָמַר רַבִּי עֲקִיבָא לְתַלְמִידוּי פְּנִשְׁתַּגִּיעוּ לְאַבְנֵי שֵׁישׁ טָהוֹר
אַל תֹּאמְרוּ מִים מִים, וְלֹא תִהְיוּן שְׂקִילִין אַבְנֵי שֵׁישׁ טָהוֹר לְאַבְנֵים אַחַרְנִין, דְּאִינוּן חַיִּי וּמִיתָה,
דְּתַמָּן יָב חֲכָם לִימִינוּ (קהלת י ב) דְּבַר נֶשׁ, וְיָב כְּסִיל לְשִׁמְאֵלוֹ (שם), וְלֹא עוֹד אֵלָא אַתֶּם תִּסְכְּנוּ
עֲצָמְכֶם, בְּגִין דְּאֵלִין אַבְנִין דְּעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע אִינוּן בְּפִרוּדָא, וְאֵלִין אַבְנֵי שֵׁישׁ טָהוֹר אִינוּן
בְּיַחְוָדָא בְּלֹא פִרוּדָא כְּלָל, וְאִם תֹּאמְרוּ דְהָא אֲסַתְלַק עֵץ הַחַיִּים מִנְיִיהוּ וְנִפְלוּ וְאִית פִּרוּדָא
בִּינְיִיהוּ, הוּבַר שְׂקָרִים לֹא יִפּוֹן לְנֶגְדַּע עֵינֵי (תהלים קא ז), דְּהָא לִית תַּמָּן פִּרוּדָא לְעֵילָא, וְאֵלִין דְּאִתְבְּרוּ
מֵאִינוּן (מְאִינוּ) הוּוּ, אַתּוּ לְנִשְׁקָא לִיה פִּרְח וְאֲסַתְלַק מִנְיִיהוּ.

אָמַר